LibreOffice Writer

är ett mycket flexibelt kontorsprogram, men kräver med sin mångfald tekniker en hel del laborerande

Bilden öppnas i storlek anpassad till dokumentets marginaler. Här länkas den till dokumentet.

Bilder i Writer

Det valda fotot har i Adobe Reader 7 exporterats från ett PDF bildband som en separat JPEG-fil. Filen kunde även ha exporterats via LibreOffice Draw. Bildband framställda i Photoshop Elements får en enhetlig storlek på bildrutorna. Är svart vald som bakgrundsfärg uppstår sorgkanter vid utskrift.

× .	Bild						
2	Typ Tillägg Te Beskär Bildsehå Dibehå Vänster Höger Skalning Bildstorlek – Bredd Höjd Bildstorlek –	extanpassning Länk ill şkalning ill bildstorlek 0,00cm © 0,00cm © 40% © 17,00cm © 11,28cm ©	Bild Beskär	ra <u>Inramning</u> 1,75cm 1,8¢cm	Sakgrund	Makro Makro 42,33cm×31,75cm (96 PPI) Originalstorlek	Här maskar vi bort dessa kanter i den meny som visas när bilden höger- klickas: > Bild > Beskära För att måttanpassa bild- en finns två metoder: > Skalning ; Skriv lika procenttal i båda rutor
			(	ок	Avbr	/t <u>H</u> jälp Återst <u>ä</u> ll	 > Dra ett hörn diagonalt (Håll ner <skift> för att</skift> bibehålla proportioner.)

Genom att som Bildstorlek skriva; Bredd = 5 cm visar Skalning; Bredd = 11% vilket skrivs in för Höjd. På detta sätt har den lilla infällda bilden skapats.

Samtliga bilder har förankrats till styckeformateringen. Mer om detta senare. En finess i Writer är att bilder inte är placeringsmässigt fast knutna till sina ankarpunkters positioner utan kan fritt flyttas på sidan. Ankarpunkterna följer med vid behov.

khan

Öppna PDF i Writer

går utmärkt bra. Innehåller PDF-dokumentet skriven text blir den redigerbar såvida PDF-filen inte spärrar redigering (ex. skrivskydd).

Ett PDF bildband som öppnas från Writer visas i Draw. Här kan man bläddra i bandets huvudfönster, eller snabbsöka och öppna från snabblistan <Sidor>. Draw med öppnat bildband visas här som en skärmdump inklistrad i Writer. En PDF-fil är vanligen baserad på JPEG-komprimering (sällsynt; ZIP).

Genom att högerklicka på en bild fås en meny från vilken man kan kopiera den, eller exportera en kopia i valbart filformat (ex. TIFF eller JPEG).

Här har bilden kopierats från bildbandet i Draw och klistrats in i Writer. Sedan har bilden dragits ner till 10 cm bredd.

Genom att högerklicka på bilden och välja <Position och storlek> visas fönstret för måttsatt placering. Se påföljande sida.

Bilder i Writer

Position och storlek				
Placering och storlek Rotation Snedställ/h	nörnrad	lie		
Storlek	— A	nkare		
Bredd 10,00cm 🗢		○ Till sida		
Höjd 7,50cm 📚		 Till stycke Till seduce 		
Anpassa proportionellt		Som tecken		
Skydda Placering		Storlek		
Horisontell Höger 💌 Spegla på jä <u>m</u> na sidor	<u>e</u> fter	-8,00cm 💲	ţill	Höger styckemarginal 💌
Vertikal Från överkanter♥ ♥ Följ textflödet	e <u>f</u> ter	0,00cm 😂	tiļl	Marginal 💌
		OK Av	bryt	<u>Hjälp</u> Återst <u>ä</u> ll

Fönstermenyn visar bildens storlek/mått.

Älgbilden är förankrad till styckeformateringen samt är fäst mot höger marginal. Den följer textflödet.

Det här vidstående fönstret är fäst mot vänster marginal. Ankarpunkten visas när fönstret markeras.

Det följande dokumentet är skapat i MS Word, konverterat till PDF samt öppnat från Writer. Som synes öppnar dokumentet i Draw. Den här vyn är en avbild från en skärmdump och är därmed ej redigerbar. Öppnad i Draw är PDF-filens text redigerbar. Fotot identifieras som en bild. Bilden kan flyttas, maskas eller bytas ut men inte redigeras. Den kan däremot markeras, kopieras, eller sparas som en fristående bild. Den visade menyn fås genom att högerklicka på bilden/fotot. En variant att ändra bilden och dess placering är att kopiera den, klistra en vit ruta över den

Problem att tyda PDF i ordbehandlare

Det vänstra dokumentet är skapat i Writer och konverterat till PDF. Bilden är inte beskuren före inläggning i Writer utan har maskats ren i ordbehandlaren. Det innebär att hela den obeskurna bilden finns kvar i dokumentet även som PDF.

- > Fördel; man kan senare ångra beskärningen och ändra den (i originalformatet).
- > Nackdel; man får med hela den obeskurna bilden när man öppnar PDF-filen i en ordbehandlare.

Här visas den öppnade PDF-filen. Det svårbotliga problemet uppstår när filen öppnas i annat program än en PDF-läsare.

rktyg Ä <u>n</u> d	dra <u>F</u> önster <u>H</u>	jälp		
BC ABC	x 9 B -	$\ \hat{\varphi} \ \hat{\varphi} \cdot \hat{\varphi} \cdot \ _{0}$	🖗 🔊 🔶 🗛	- 1 😂
*	~	4 v	~	
012	23456	7 8 9 10 11 12 13	14 (15 (16 (17) 18 (1	9+20+21
_				
	V	älkomstikoner för konton i Windov	s XP	
	I Windows XP äterfin <u>C Ubcurrents</u> and SettingsV	ns valkomstskärmens kontoikoner som BMP All Users Application Data Wecrosoft User Ac	filer under count Pictures) Default Pictures	
	Typisk storlek är 48 x	i 48 bildpunkter, 73ppr, 6968 Byte Format	et ar 11 (kvadratisk laid).	
D Arriktatenter	E Insintulation			
de teles	Adout the	VER og av bild der die hand		
aren Bernete	1. 1.	certalds wherkonneratives players advantage.	,	
So Bree	Harboparde skowtere.	2. 🖏 🛶 🙆 🛛		
	Line			
Lasmeron [2] Knadake	의 #wards dhiepenbid	N 📷 🛃 🗯 🕯	X 🕰 📖 🖕	
ति वे स्वय प्रवास जनसम्बद्धः दि के स्वय के स	*	P State die febia		
() Processing	•	Jaggitt er old här hopen hins older s	Schillenter, (Factor) (Adeal.)	
	25. Comet	e net covariante na spalara e grava		
	Beskanningen var strulin d	å man måste gis sa sig fram till hur nycket	som skall skara slaart för att	
11 1	sedan mättsatta i en meny. D inte sitande med de mätt ma	Det blev inte precis lättare av att de måtte in kunde avlasa på dokumentets linjaler.	ffror som gav rätt beskärising	

Här har filen öppnats från ursprungligt filformat (ODT) i ordbehandlaren som skapade den. Problem skulle troligen uppstå om filen skapats i något annat program som reducerar visningsfönstret på liknande men inte samma sätt

5.8

Båda bilderna är förankrade till styckeformateringen. Markerar man en bild (här den högra) visas dess ankare längst till vänster i textfönstret. Vänster bild är förankrad en rad längre upp (visas ej).

🖹 Bi	ilder i Writer-3.odt - LibreOffice Writer	
<u>A</u> rkiv	Redigera Visa Infoga Format Iabell Verktyg Eönster Hjälp	×
	· È ≜ ⊗ 🖉 🗟 📅 🐯 💖 🐝 🗄 🖹 · ≜ ⇔ · ⇔ · 諭 🗏 · 🗗 · 🕼 🧐 😫	
	Grafik 🔍 🖳 🔤 🔤 E 🗉 🖵 💠 📩 E 🔻 📅 📲 🖉 🖉 🖉 🖉 🖉 🖉 🖉 🖉	
ш.	1 ≤ 11 ≤ 10 ≤ 1 ≤ 9 ≤ 1 ≤ 8 ≤ 1 ≤ 7 ≤ 1 ≤ 6 ≤ 1 ≤ 5 ≤ 1 ≤ 4 ≤ 1 ≤ 3 ≤ 1 ≤ 2 ≤ 1 ≤ 1 ≤ 1 ≤ 2 ≤ 1 ≤ 3 ≤ 1 ≤ 4 ≤ 1 ≤ 5 ≤ 1 ≤ 6 ≤ 1 ≤ 7 ≤ 1 ≤ 8 ≤ 1 ≤ 9 ≤	^
2 .	i annat program än en PDF-hanterare. skapade den. Samma problem skulle troligen uppstå om filen skapats i något	
	skyddad) - LibreOffice Draw Weitro Agde Einster Hillip 9	
-	Image: State	

khan

Återställning av PDF öppnad i Libre Office

Det är fullt möjligt att återställa PDF bilddokument öppnade med Libre Office. Dokumentet öppnas i Draw. Här visas som exempel ett återställt före detta PDF-dokument från föregående sida. För redigering får det öppnade dokumentet inte vara skrivskyddat, så spara det som en oskyddad kopia under modifierat namn!

I Draw kan text redigeras och bilder beskäras/maskas eller bytas ut. Det ändrade dokumentet kan sedan exporteras i något filformat som hanterar text och bilder, ex. PDF.

Markera allt och kopiera ger däremot en bildkopia av hela sidan som kan klistras in i något dokument. En sådan sida är inte längre redigerbar i ordbehandlare.

Vill man föra över dokumentet från Draw till Writer i redigerbart skick får man plocka text (rad för rad) och bilder (en i taget) och sedan lägga formateringspussel. En vinst får man dock när man kopierar färdigmaskade bilder från Draw.

Kopierar man från Adobes PDF-läsare gäller samma saker, med undantag av att man kan kopiera sidans hela text i en klump. Även i detta fall fås ett pussligt formateringsarbete. Är bilderna större än vad som visas i PDF-läsaren tillkommer ett maskningsjobb i Writer (motsvarande det som eventuellt har utförts vid läsning i Draw). Lagrad bildstorlek visas när bilden markeras i PDF-läsaren.

Placering av bilder

Kanske blir det en fortsättning vid något tillfälle?

Något lite om Portabelt DataFormat, PDF

Ett portabelt dataformat utvecklades av Adobe (www.adobe.com). Filtypen sattes till .pdf. Tanken var att skapa ett filformat läsbart på alla plattformar oberoende av i vilken programvara ett dokument skapats. Programvaran som skulle utföra nödvändiga anpassande krumbukter kom att kallas Acrobat.

Man utgick från en PostScript printfil .ps och kompletterade den för att kunna läsas även på bildskärm. Målet var att en PDF-fil skulle ge dokument samma utseende för både utskrift samt läsning på skärm oavsett i vilken datormiljö de hanterades. Dokument i PDF-format är därför den enda version som bör användas för generell distribution till en läsekrets med okänd läsutrustning.

Adobe Acrobat kan användas att skapa blanketter, skapa/redigera dokument samt läsa upp (engelskspråkiga) dokumenttexter. Det går även att sammanställa och ljudsätta bildvisningar, lägga in hyperlänkar, ...

För att optimera tillgången till programmet finns versioner i skilda kostnadslägen = mer eller mindre avancerade kreativa utgåvor av Adobe Acrobat samt den kostnadsfria läsaren Adobe Acrobat Reader, vanligen benämnd Adobe Reader vilken även kan kommentera dokument utförda i Acrobat.

Program som skapar/läser PDF-filer förekommer som insticksversioner i olika sammanhang. Exempelvis förekommer Adobe Reader i allians med internetläsare för att läsa PDF och nyttja deras hyperlänkar. Acrobatfunktioner är även integrerade i många tillämpningsprogram så som Adobe Photoshop/Photoshop Elements, FrameMaker, InDesign, ... men även i exempelvis Libre Office. Till många andra program, exempelvis MicroSoft Office kan PDF-hanterare köpas som tillbehör för insticksbruk.

Exempel på Inställningar av Adobe Acrobat / Reader

Generella Inställningar

🐔 Adobe	e Reader	
File Edit	Preferences	
	Categories:	Miscellaneous ✓ Automatically save document changes to temporary file every 5 minutes (1-99)
	Accessibility Forms Full Screen Identity International Internet JavaScript Measuring Multimedia Page Display	Automatically detect URLs from text Reset All Warnings Open cross-document links in same window Save As optimizes for Fast Web View Emit passthrough PostScript when printing Enable print preview Use single-key accelerators to access tools Enable text selection for the Hand tool Disable edit warnings
	Reading Search Security Spelling Startup Trust Manager	Show documents in taskbar (takes effect after next launch of Acrobat) Selection Select Tool Options: Text before images
	Updates	Text Selection Margin: 10 pixels Column Selection Margin: 20 pixels Use fixed resolution for snapshots Resolution: 72 pixels/inch

Preferences/Inställningar återfinns under Meny <Edit/Redigera>.

<Use single-key accelerators to access tools> aktiverar kortkommandon från tangentbordet.

Inställningar för Fullskärmsläge

Categories:	Full Screen Navigation
3D Accessibility Forms	Advance every 15 seconds Uoop after last page
Full Screen General Identity International	Escape key exits Escape key exits Eft click to go forward one page; right click to go back one page Show navigation bar
JavaScript JavaScript Measuring Multimedia Page Display Reading Search Security Spelling Startup Trust Manager	Full Screen Appearance Ignore all transitions Default transition: Fade Mouse cursor: Hidden After Delay Background color:

Dokument kan bläddras automatiskt i fullskärmsläge genom inställning för <Full Screen/Helskärm>.

Bildband öppnar ofta automatiskt i fullskärmsläge med bläddring utan denna inställning.

Manuellt öppnar/stänger man fullskärmsläget med Ctrl + L (stäng även = Esc).

Inställningar för Internet

🐔 Adobe I	Reader	
File Edit	Preferences	
N Adobe	Reader Preferences Categories: 3D Accessibility Forms Full Screen General Identity Internet JavaScript Measuring Multimedia Page Display Reading Search Security Spelling	Web Browser Options Display PDF in browser Image: Allow fast web view Allow fast web view Allow speculative downloading in the background Internet Options Connection speed: LAN Internet Settings
	Startup Trust Manager Units Updates	

Inställning <Display PDF in browser> är standard. Då läses PDF-dokument via webbläsaren och hyperlänkar till internet fungerar med klickning. Utan förbockning hämtas PDF-filer temporärt till datorns disk och öppnas i Adobe Reader. Fil man vill behålla måste sparas från läsaren före stängning. Den temporära filen raderas nämligen vid stängning.